Publicat pe (https://www.bnm.md)

16.02.2023

Bilanțurile sectoriale pentru trimestrul III 2022

I. Valoarea financiară netă

Valoarea financiară netă reprezintă diferența dintre totalul activelor financiare și totalul pasivelor financiare, înregistrate de un anumit sector al economiei naționale. Totodată, indicatorul dat reflectă dacă un anumit sector este net debitor sau creditor pentru celelalte sectoare ale economiei naționale, precum și pentru sectorul „Restul lumii".

Valoarea financiară netă a economiei naționale s-a diminuat de la -84 145,1 mil. lei în trimestrul IV 2021 până la -99 915,9 mil. lei în trimestrul III 2022, economia națională fiind în continuare net debitoare. Această evoluție se datorează creșterii mai semnificative (+9,6 la sută) a pasivelor față de creșterea activelor (+8,4 la sută).

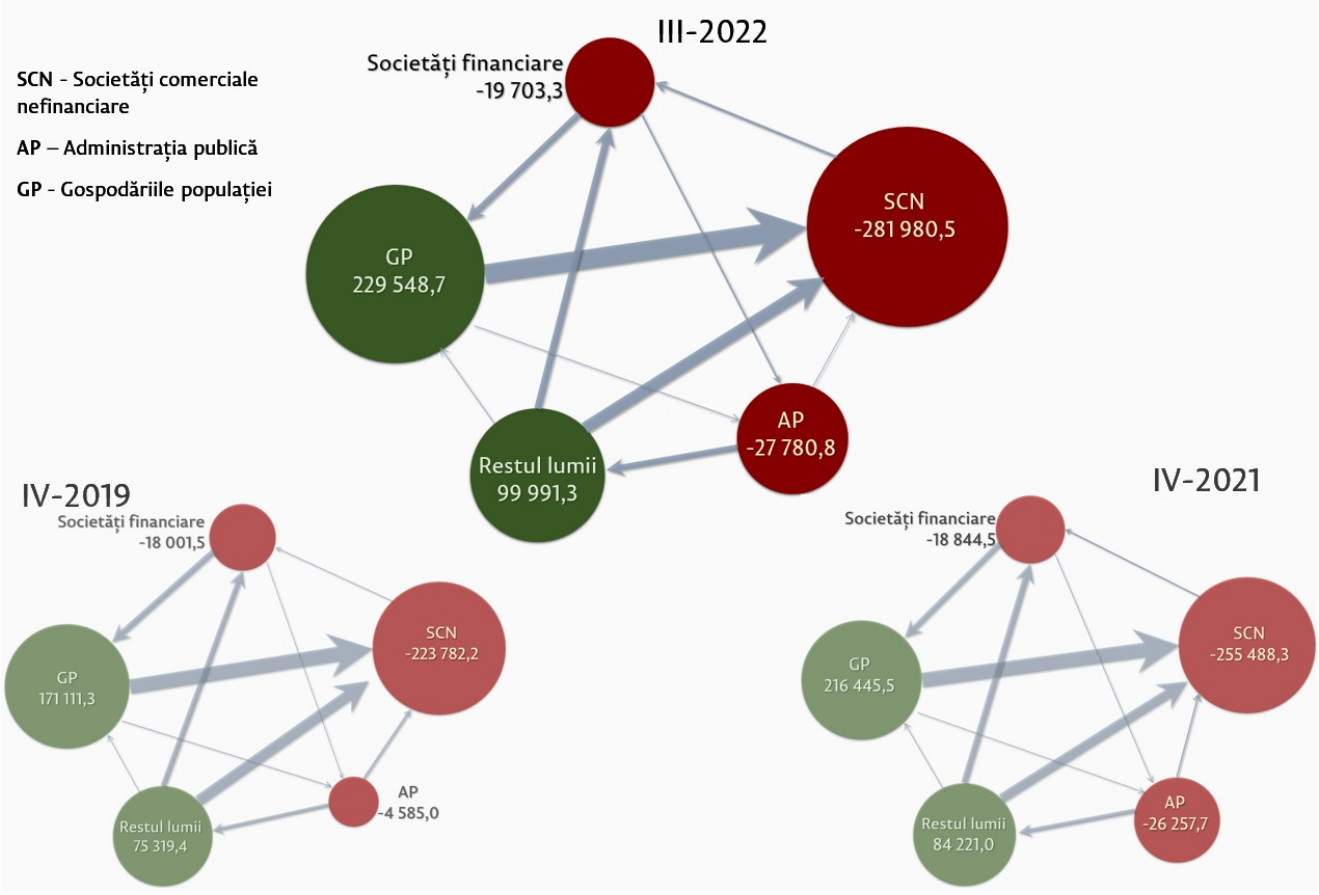
Tabelul 1.
Valoarea financiară netă pe sectoare[1] în trimestrul III 2022, milioane lei

	trimestrul IV 2021			trimestrul III 2022		
	Active financiare	Pasive financiare	Valoarea financiară netă	Active financiare	Pasive financiare	Valoarea financiară netă
Economia națională	654 780,4	738 925,5	-84 145,1	710 070,9	809 986,8	-99 915,9
Societăți comerciale nefinanciare	96 145,4	351 633,7	-255 488,3	104 019,4	385 999,9	-281 980,5
Societăți financiare	241 024,5	259 869,0	-18 844,5	266 764,5	28 6467,8	-19 703,3
Administrația publică	63 907,6	90 165,3	-26 257,7	69 276,7	97 057,5	-27 780,8
Gospodăriile populației[2]	253 703,0	37 257,4	216 445,5	270 010,3	40 461,6	229 548,7
Restul lumii	218 311,8	134 090,8	84 221,0	240 319,6	140 328,3	99 991,3

Sectorul gospodăriilor populației continuă să fie creditorul net al economiei naționale, iar sectorul societăților comerciale nefinanciare, sectorul societăților financiare și sectorul administrației publice se află, ca și în perioadele precedente pe poziția de debitor net (tabelul 1, diagrame 1 și 2).

Interdependențele sectoriale sunt prezentate în diagrama 1, unde poate fi vizualizată valoarea financiară netă înregistrată de sectoarele economiei naționale și sectorul „Restul lumii" în trimestrul IV 2019 (situația de până la perioada pandemică), trimestrul IV 2021 și trimestrul III 2022.

Diagrama 1.
Interdependențele sectoarelor economiei naționale, milioane lei

[1]

Boxa explicativă

Diagramele valorii financiare nete sunt o formă de prezentare a interdependenței dintre sectoarele economiei naționale și situația acestora în raport cu „Restul lumii". Combinarea unor factori, cum ar fi dimensiunea elementelor componente și culorile utilizate, facilitează interpretarea datelor.

Astfel, cercurile reprezintă fiecare dintre cele 4 sectoare rezidente și „Restul lumii". Culoarea verde a cercului arată că sectorul respectiv are o valoare financiară netă pozitivă, iar cea roșie – o valoare financiară netă negativă. Totodată, mărimea cercului este proporțională cu mărimea indicatorului dat (în valori absolute).

Săgețile prezintă relațiile dintre sectoare. Direcția săgeții arată relația de creditare (netă) dintre 2 sectoare (pornește de la creditor și indică spre debitor). Un sector este creditorul net al altui sector atunci când activele plasate în acest sector sunt mai mari decât obligațiunile față de el.

Spre exemplu, săgeata de la sectorul gospodăriilor populației către societățile nefinanciare demonstrează faptul că activele gospodăriilor

populației plasate în sectorul societăților nefinanciare sunt mai mari decât pasivele lor față de sectorul dat.

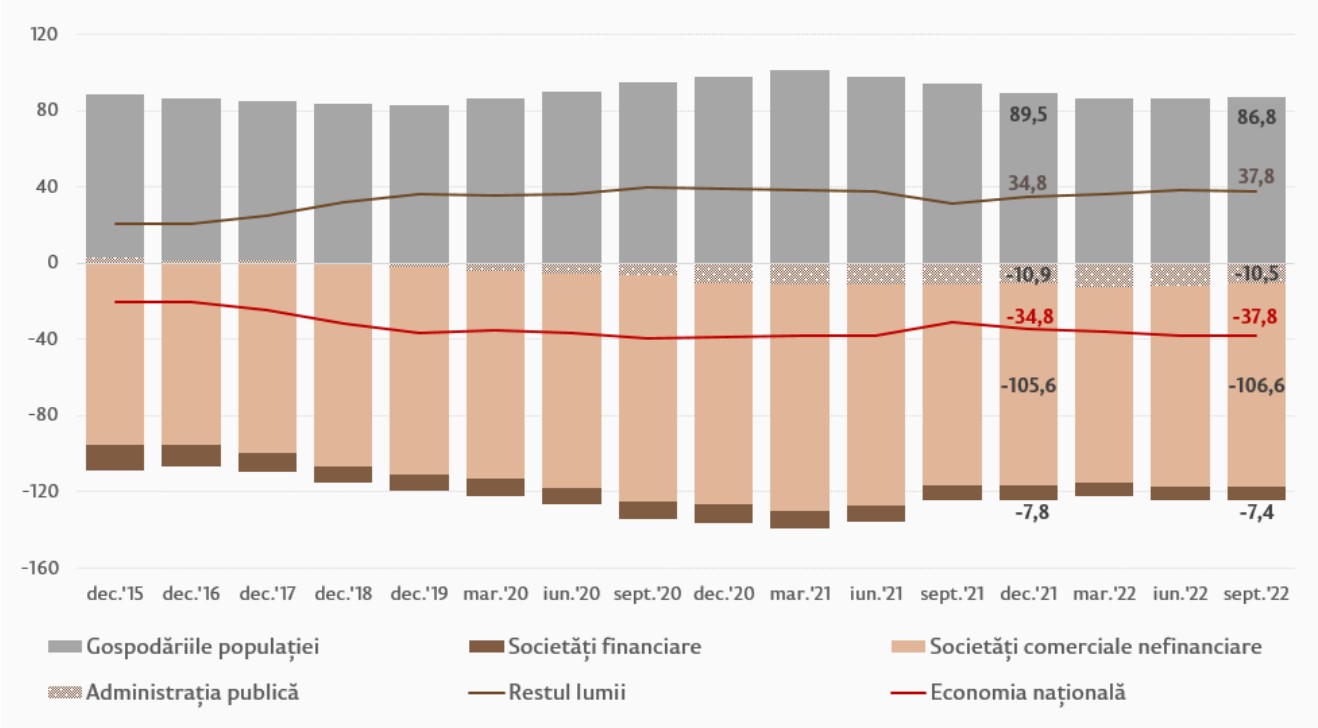
În același timp, lățimea săgeților reflectă mărimea relativă a activelor financiare nete plasate/atrase de către sectoarele conectate cu săgeata respectivă.

Sectorul societăților comerciale nefinanciare este sectorul în care se înregistrează în continuare cea mai mare valoare financiară netă negativă (debitoare), la finele trimestrului III 2022 aceasta reprezenta -281 980,5 mil. lei (în creștere cu 10,4 la sută). Sectoarele administrației publice și societăților financiare, de asemenea sunt caracterizate printr o valoarea financiară netă negativă (debitoare), însă valoarea acestora este mult mai redusă, de -27 780,8 mil. lei (+ 5,8 la sută) și, respectiv, de -19 703,3 mil. lei (+4,6 la sută).

În același timp, sectorul gospodăriilor populației a înregistrat o valoare financiară netă de 229 548,7 mil. lei, fiind în creștere cu 6,1 la sută comparativ cu valoarea de 216 445,5 mil. lei înregistrată în trimestrul IV 2021.

De remarcat faptul că raportul dintre valoarea financiară netă și produsul intern brut (PIB) reflectă câte active nete deține un sector (sau datorează în cazul valorii financiare nete negative) la fiecare 1,0 la sută din PIB. Acest raport s-a diminuat comparativ cu finele trimestrului IV 2021 cu 3,0 puncte procentuale și a constituit -37,8 la sută în trimestrul III 2022 (diagrama 2).

Diagrama 2.
Raportul dintre valoarea financiară netă și PIB, pe sectoare (%)

[2]

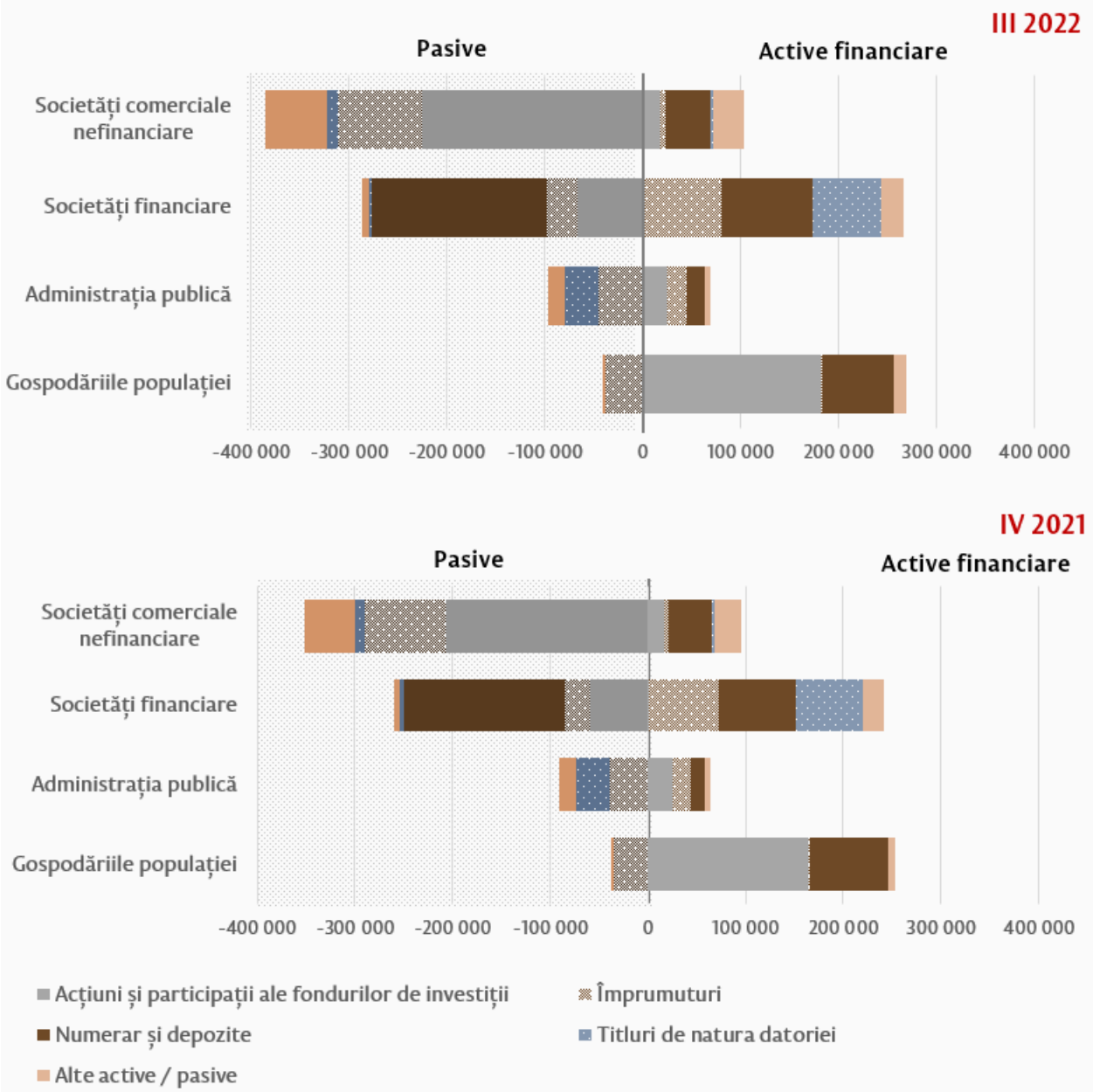
II. Structura instrumentelor financiare

Structura activelor și angajamentelor sectoarelor economiei naționale diferă în funcție de tipul activităților principale specifice sectorului și de resursele disponibile acestuia (diagrama 3).

Sectorul gospodăriilor populației este cel mai mare în economia națională din perspectiva activelor sale financiare, care în trimestrul III 2022 au constituit 270 010,3 mil. lei (+6,4 la sută comparativ cu trimestrul IV 2021), fiind formate, în mare parte, din participațiile în capital și de numerar și depozite - 67,7 și 27,0 la sută, respectiv, din totalul activelor sectorului dat. Totodată, angajamentele sectorului gospodăriilor populației au însumat 40 461,6 mil. lei (+8,6 la sută comparativ cu trimestrul IV 2021), fiind constituite, în principal, din împrumuturi contractate (93,3 la sută din totalul pasivelor).

Activele financiare ale sectorului societăților comerciale nefinanciare au totalizat 104 019,4 (+8,2 la sută). În structura lor ponderile majore sunt deținute de numerar și conturile bancare (43,0 la sută din totalul activelor) și de participații în capitalul altor entități instituționale (17,6 la sută din totalul activelor). În același timp, sectorul dat este cel mai mare în economia națională din perspectiva obligațiunilor sale, care în trimestrul III 2022 au constituit 385 999,9 mil. lei (+9,8 la sută comparativ cu trimestrul IV 2021), fiind formate, în mare parte, din capitalul propriu (58,3 la sută) și împrumuturile contractate (22,4 la sută din totalul pasivelor sectorului dat).

Diagrama 3.
Structura activelor și pasivelor financiare ale sectoarelor instituționale, milioane lei

[3]

Activele financiare ale sectorului guvernamental în trimestrul III 2022 au însumat 69 276,7 mil. lei și sunt reprezentate, preponderent, de participațiile în capitalul entităților din alte sectoare (36,6 la sută) și de împrumuturile acordate economiei naționale (29,0 la sută). Pasivele sectorului s-au majorat cu 7,6 la sută și au constituit 97 057,5 mil. lei. Acestea au fost formate în proporție de 46,9 la sută din împrumuturile contractate și 34,5 la sută din titluri de natura datoriei emise.

În același timp, activele financiare ale societăților financiare au însumat 266 764,5 mil. lei (+10,7 la sută comparativ cu trimestrul IV 2021), fiind formate, preponderent din numerar și depozite (34,7 la sută), împrumuturile acordate (30,2 la sută) și titlurile de natura datoriei procurate (26,5 la sută). Pasivele au totalizat 286 467,8 mil. lei mil. lei, majorându-se cu 10,2 la sută comparativ cu trimestrul IV 2021. În structura lor partea majoră este deținută de numerar și depozitele atrase și de participațiile în capitalul propriu în alte entități, care au constituit 62,5 la sută și 23,4 la sută, respectiv.

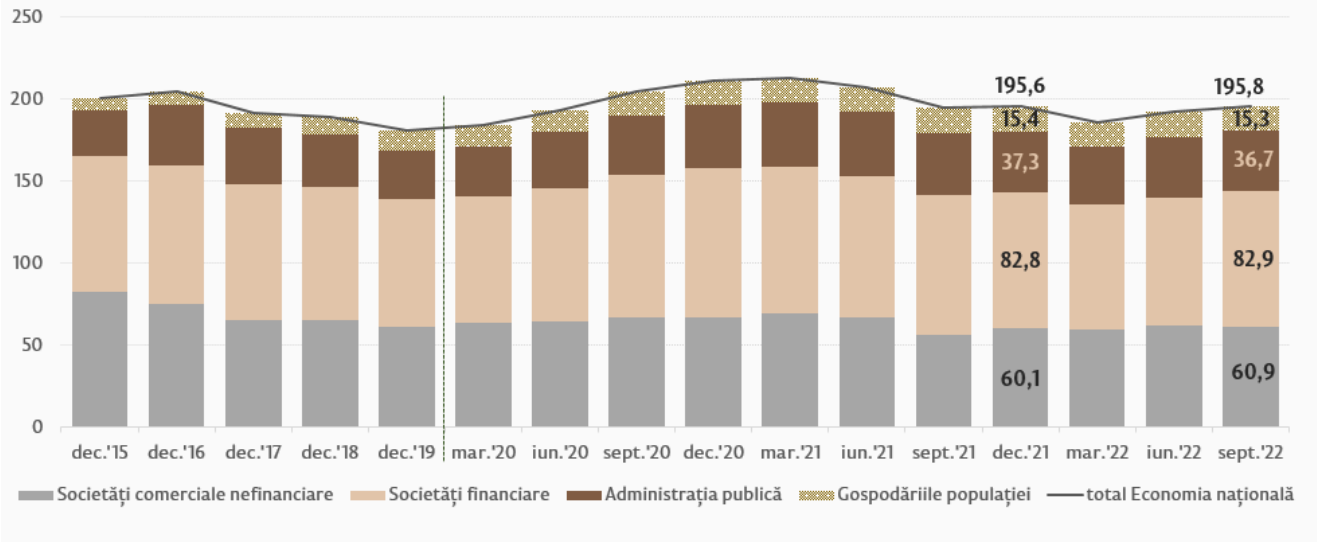
III. Datoria sectoarelor instituționale

Datoria totală a unui sector este definită ca suma tuturor pasivelor unui sector datorate altor sectoare ale economiei naționale și sectorului „Restul lumii", cu excepția acțiunilor și participațiilor la fondurile de investiții și a instrumentelor financiare derivate. În trimestrul III 2022, datoria totală pe economia națională a însumat 517 794,6 mil. lei (+9,5 la sută comparativ cu trimestrul IV 2021). Cea mai mare datorie revine sectorului financiar datorită funcțiilor sale de intermediar financiar (42,4 la sută din totalul datoriei pe economia națională). Sectorului societăților comerciale nefinanciare îi revine 160 954,0 mil. lei sau 31,1 la sută din totalul datoriei, iar sectoarelor administrației publice și gospodăriilor populației - 97 057,5 mil. lei și 40 461,6 mil. lei, cea ce constituie 18,7 și 7,8 la sută, respectiv, din totalul datoriei pe economia națională.

Raportul dintre datoria totală a sectoarelor economiei naționale și PIB a constituit 195,8 la sută. Cea mai semnificativă fluctuație în dinamică a fost consemnată în sectorul societăților comerciale nefinanciare, indicatorul respectiv în trimestrul III 2022 s-a majorat până la nivelul de 60,9 la sută (+0,8 puncte procentuale comparativ cu trimestrul IV 2021).

În același timp, sectorul administrației publice și sectorul gospodăriilor populației au înregistrat diminuarea valorii indicatorului dat comparativ cu trimestrul IV 2021 (de -0,6 și -0,1 puncte procentuale, respectiv).

Diagrama 4.
Raportul dintre datoria totală a sectoarelor instituționale și PIB, %

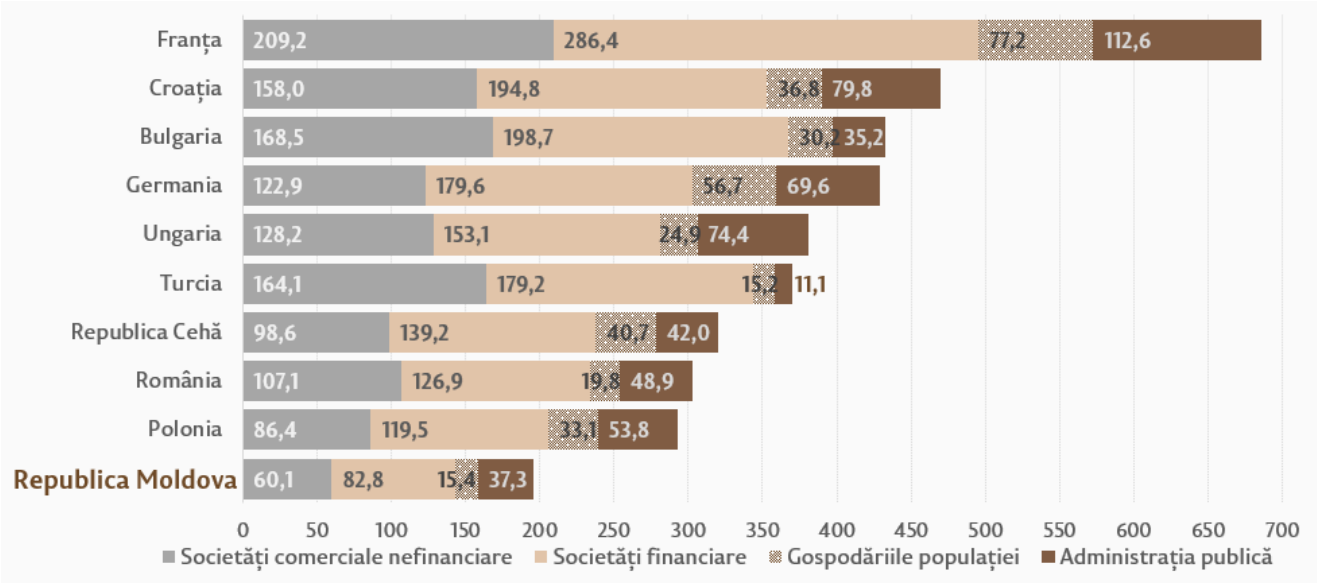

[4]

Raportul datoriei totale a sectorului financiar față de PIB a constituit 82,9 la sută (+0,1 puncte procentuale comparativ cu trimestrul IV 2021).

O comparație între țări a acestui indicator arată că datoria totală a sectoarelor Republicii Moldova a fost la un nivel scăzut în trimestrul IV 2021 (Diagrama 5).

Diagrama 5.
Analiza comparativă între țări a raportului dintre datoria totală a sectoarelor economiei naționale și PIB, % (datele pentru finele trimestrului IV 2021)[3]

[5]

Mai multe detalii:

Prezentarea grafică

[6]

Datele dinamice

[7]

Datele statice

[8]

Metodologia de compilare a bilanțurilor sectoriale în Republica Moldova [9]

---

1. Conform metodologiei, există o diferență între valoarea financiară netă a economiei naționale totale și restul lumii, deoarece nu există sector - contrapartea pentru aurul monetar.

2. Sectorul gospodăriilor populației include și instituțiile fără scop lucrativ în serviciul acestora.

3. Datele aferente altor țări sunt preluate de pe pagina www.imf.org [10] .

Vezi și

Tag-uri
Bilanțurile sectoriale [11]
Bilanțuri sectoriale [12]
Valoare financiară netă [13]
Interdependențele sectoarelor economiei naționale [14]
Structura instrumentelor financiare [15]
Structura activelor și pasivelor financiare ale sectoarelor instituționale [16]
Datoria sectoarelor instituționale [17]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/bilanturile-sectoriale-pentru-trimestrul-iii-2022

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/diagrama 1_1.png [2] https://www.bnm.md/files/diagrama 2_2.png [3] https://www.bnm.md/files/diagrama 3_1.png [4] https://www.bnm.md/files/diagrama 4_1.png [5] https://www.bnm.md/files/diagrama 5_1.png [6] https://www.bnm.md/files/BS prezentarea grafică (3)_1.xlsx [7] https://www.bnm.md/files/BS dinamica.xls [8] https://www.bnm.md/files/BS matricea.xls [9] https://www.bnm.md/ro/content/metodologia-de-compilare-statisticilor-aferente-conturilor-financiare-si-bilanturilor [10] http://www.imf.org [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Bilanțurile sectoriale [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Bilanțuri sectoriale [13] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Valoare financiară netă [14] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Interdependențele sectoarelor economiei naționale [15] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Structura instrumentelor financiare [16] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Structura activelor și pasivelor financiare ale sectoarelor instituționale [17] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria sectoarelor instituționale